

Jeg vil indledningsvis koncentrere mig om den organiske del af affaldet, for alt organisk affald burde nemlig efter min opfattelse indgå i det økologiske kredsløb og ende med at blive tilbageført til jorden som gødning og som jordforbedringsmidler.

Redegørelsen bekræfter desværre, at regeringen eller måske dens Miljøstyrelse overhovedet ikke har forstået, hvad et økologisk kredsløb er. I stedet blåstempler regeringen med sin redegørelse nu, at organisk affald fortsat skal brændes af, og der lægges mellem linjerne op til, at forbrændingskapaciteten skal udbygges yderligere. Fyns Amt er således allerede langt fremme med planer om at udvide sit store forbrændingsanlæg, så der efter Storebæltsbroens åbning skal køres 60.000 t affald fra Sjælland til Fyn til afbrænding. Sådanne projekter er komplet sindssyge og koster milliardbeløb i fejlinvestering, men er den naturlige følge af, at regeringen er alt for passiv og lader for meget stå til. Lad mig komme med et citat:

»I Danmark har vi nu i de sidste 6.000 år levet af at dyrke jorden. I hele denne periode har vi på nær de sidste 100 år sørget for, at de næringsstoffer, der blev fjernet ved høst, kom tilbage til jorden for at undgå udpining. Sådan er det ikke mere. I løbet af de sidste 100 år er kredsløbet fra jord til bord til jord blevet brudt. Næringsstofferne fra fødevarerne føres ikke længere tilbage til jorden, men til destruktion i rensnings- og forbrændingsanlæg.«

Sådan står der i en lokal Agenda 21-pjece fra Stenløse, og den burde vores miljø- og energiminister nærlæse. Derfor har jeg et eksemplar med, som jeg vil overrække ministeren bagefter. Jeg håber, at sådan et eksemplar og sådan et studium af den kan være en god inspiration til en overskrift og en målsætning for regeringens affaldspolitik, når det drejer sig om det organiske affald. Jeg kunne også godt tænke mig, at ministeren fik nogle ekstra eksemplarer til læsning og studiebrug i styrelsen.

Problemet med regeringens redegørelse er, at regeringen efter min opfattelse er på vild flugt væk fra målsætningen om, at det organiske affald skal genbruges.

Jeg vil dog gerne lige sige nogle rosende ord om styrelsen, for som en forlængelse af finanslovaftalen om spildevandsbehandlingen i 1997 og loven om spildevandsreguleringen i det åbne land kan jeg konstatere, at i hvert fald nogle kontorer i styrelsen har taget det virkelig alvorligt og fører en meget fin og intensiv kam-

pagne, netop for at man skal begynde at tænke økologisk, når man laver spildevandsløsningerne. Her tænker jeg selvfølgelig især på separationstoiletterne, som er med til at slutte det organiske kredsløb, når det drejer sig om det sorte spildevand, så der er helt klart lyspunkter.

Men selv om ministeren i sin redegørelse oplyser, at en tredjedel af alle villaejere hjemmekomposterer det organiske affald, så er det overhovedet tilsyneladende ikke faldet Miljøstyrelsen ind, at andres organiske affald også kan komposteres og anvendes som gødning og jordforbedringsmiddel. Det fremgår i hvert fald ikke af redegørelsen, og det er ikke noget, som i tilstrækkelig grad har Miljøstyrelsens bevågenhed.

Til trods herfor har flere kommuner vist, at det er ganske smart at kompostere i stedet for. Således er 12 kommuner på Vestsjælland gået sammen og driver to lavteknologiske komposteringsanlæg, som producerer gødning på basis af haveaffald og køkkenaffald. Det har de gjort i næsten 10 år. Også i Vejle, Holbæk og Kerteminde anvendes teknikken.

Komposteringsprocessen vil også klare en del af problemerne i vores spildevandsslam, som i dag indeholder mange organiske gifte, som landbruget ikke vil eller bør modtage som gødning. Ved at kompostere slammet nedbrydes giftene.

I Tønder har man siden 1990 haft et samarbejde med Hartmanns Papirfabrikker. Her behandles spildevandsslam, fiberslam og haveaffald til priser, der ligger langt under deponerings- og forbrændingspriserne, og den færdige kompost anvendes af lokale landmænd. Komposten ligger langt under grænseværdierne for tungmetaller, organiske gifte og hygiejneværdier.

Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at netop kompostering til efterbehandling af slam er en fortrinlig måde til at nedbringe indholdet af problematiske organiske stoffer, som i dag hindrer, at slam kan udnyttes til gødningsformål. Komposteringen bør derfor accepteres at kunne indgå som en del af behandlingen af spildevand.

Men hvorfor sker der så ikke noget mere på området, og hvorfor glemmer ministeren teknikken i sin redegørelse? Forklaringen skal nok søges i, at affaldssektoren over hele landet sætter alle kræfter ind på automatiserede indsamlingssystemer, som man allerede kan se i Nyhavn. Her hældes alt affald ned i en behol-